

135. Van Dale, de letter T (7)

1. Worden in de trawl(net)visserij ook trays voor verpakking gebruikt? Een treble is een hogetonenfilter op geluidsapparatuur. Een trechtercantharel is een vrij kleine, slanke paddenstoel verwant aan de hanenkam. Kijk, dat is nu een oranjegeel trechttertje. Was er al xeres in het trecento? Wanneer zal de wet in werking treden, wanneer zal de inwerkingtreding plaatshebben? Het hooi deed Trees in de gewestelijke trees. Een veldslag is grootschaliger dan een treffen. Trèfle is klaveren bij het kaartspel, trehalose is door sommige planten en dieren geproduceerde suiker, treife is niet koosjer.
2. Op het jaagpad had je een treillijn nodig. Zoek ook eens even op wat transposon, transputer, transrectaal, transsoon en transsudaat is. Er zijn vijftien trappsalmen, te weten 120-134.
3. Een travaat is een windvlaag met stortregen. Op Koninginnedag waren er heel wat koninginnedagvierders, die deels ook koninginnensoep aten. De Grote Trek van de Boeren was hun verhuizing uit de Kaapkolonie over de Oranjerivier, 1835-1837. De Trekhondenwet beschermde trekhonden. Je kunt trekkebekken en trekkebenen. Een trekkebek is een gewestelijke sleedoorn.
4. Dat kan noch Bruintje, noch grauw trekken. Je kunt ook worteltrekken, flessentrekker zijn of van Drees trekken. Dan ben je steuntrekker. Een trekkie is een fan, een idolate liefhebber van alles wat met de sciencefictionserie Star Trek te maken heeft. Een Vlaams zwaar trekpaard wordt ook wel bels (belg, brabant) genoemd. Een trenchcoat is een gabardine regenjas, een tremblélijn een golflijn bij de drukkers. Op het Trents Concilie speelde men hoogstwaarschijnlijk geen trente-et-un.
5. Treponemen is de benaming voor een geslacht van spirochetes, dat onder andere syfilis en framboesia veroorzaakt. Een treppenwitz is een esprit de l'escalier, een geestige inval, die als mosterd na de maaltijd komt.
6. De treuga dei is de godsvrede, een treuhänder een bewindvoerder en een elegiacus een treurdichter.
7. Een maina is een treurspreuw. De treurwilg wordt ook wel napoleonswilg genoemd. De Trêveszaal (Trêveskamer) is genoemd naar het Twaalfjarig Bestand, de Treves. Triadanen zijn de inwoners van Triad, de driehoek Japan, VS en EU. Tribrachische verzen hebben als versvoet de tribrachys. Tributyltin is een giftige stof. Een trichobezoar is een haarbal. Tot 1970 werd de Tridentijnse mis (volgens de door het Concilie van Trente vastgestelde liturgie) opgedragen. De trière was een oorlogsschip. De Triëster werd al maar triester totdat de trifle geserveerd werd. Triglifien vormen afwisselend met de metopen het fries. Jodoform heet ook wel tri-joodmethaan. Trijp is velours d'Utrecht. Met een trikini was zij al aardig aangekleed. Een trike is een driewieler. De spotnaam trien is afkomstig van Katrien.
8. De eerste zondag na Pinksteren heet trinitaris of Drievuldigheidszondag. Daarop wordt de goddelijke Drie-eenheid herdacht. Trip trap gaan de voetjes (Van Dale heeft ook een lemma 'triptrap'). Een trip maak je vaak met Isd.

9. Triphop is een verminking van hiphop. Dronk men tijdens de Triple Alliantie en de Triple Entente ook al tripel? Triple P of PPP staat voor people, planet, profit oftewel mensen, planeet, winst. Lekker hè, die triple-sec (sinaasappellikeur)? Wij kochten celluloid en rubberoïd.

10. Volgens Da Costa moet iedere dichter de poëtische trits hebben: gevoel, verbeelding en heldenmoed. Het trivium zijn de grammatica, de dialectica en de retorica. Armoede is er troef ondanks het uitspelen van een hoge troef. De troetelimam, de troetelturk en de troetel-Marokkaan zijn antidiscriminatiesymbolen.

11. Het trommelkruis (de equerre) gebruiken landmeters. Myringitis is trommelvliesontsteking.

12. De trompetten schalden er lustig op los in de buis van Eustachius (eustachiusbuis). De trompet van Fallopius (fallopische buis) maakt geen muziek, al wordt er wellicht latere muziek uit geboren. Hoe ziet een trompet(ter)vogel (agami) eruit? Betekenen mixotroof en mycotroof hetzelfde? Even herhalen – u wist het? – dat de Tronen het derde van de negen engelenkoren zijn. De Parakleet wordt ook Trooster of Voorspraak genoemd.

13. Wij gaan op de tropen jagen in Siberië, een en al droefenis dus. Een tropensmoking is een jasje van gebroken-witte (gebroken witte) wollen stof en een zwarte broek. Tropical is een dunne, kamgaren stof voor kostuums. Thigmotropie heeft te maken met het tastzintuig en thixotroop met dikvloeibaarheid. 'De laatste resten van tropisch Nederland' is de titel van een roman van W.F. Hermans. Een tropyliumion is een relatief stabiel carbokation met een ring van zeven koolstofatomen. Een tazetnarcis is een trosnarcis.

Rein Leentfaar